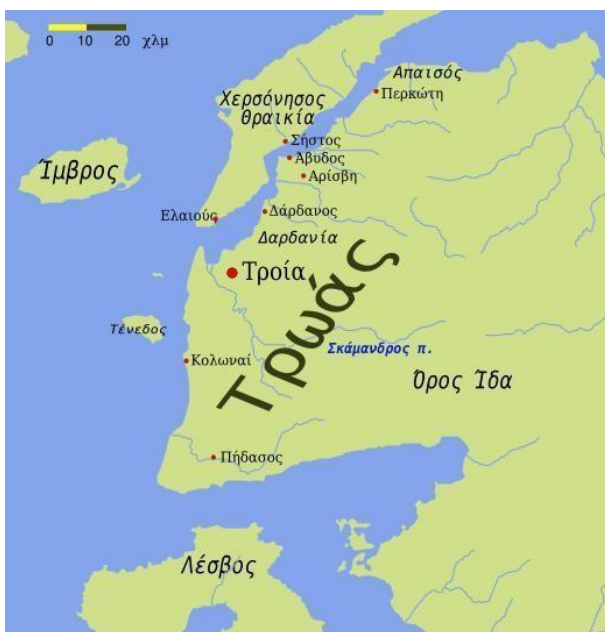

TRÓJA

- már az ókorban is kétséges volt Trója (hol)léte
- Iliász XII. – Szkamandrosz folyót tápláló két forrás közelében

- Heinrich **Schliemann** a homéroszi szövegek alapján
- a mai Törökország területén, Ikon város közelében: **hisszarliki földhalom**

- ásatások 1870-től, 20 éven át
- amatőr régész, akaratlanul sok emléket megsemmisített a mitológiai Trója megtalálása miatt
- Wilhelm Dörpfeld segítségével 9 fő réteget tárt fel (a későbbi kutatások számos másodlagos réteget is elkülönítettek)
- a mítosz városa: **VIIa** réteg ← tűzvész nyomai, erőszakos halált halt emberek csontvázai
- **Kr. e. 1250** körülre datálható a vár pusztulása

A TRÓJAI MONDAKÖR

(dióhéjban, kulcsszavakban)

- jóslat: Thetisz fia hatalmasabb lesz apjánál
- Péleusz és Thetisz lakodalma
- Erisz: aranyalma – Héra, Pallasz Athéné, Aphrodité vetélkedése
- Párisz döntése – Aphrodité a legszebb
- cserébe: a legszebb halandó nő
- Helené és a kincstár elrablása
- Menelaosz segítségkérése, százezres görög sereg Trója ellenében
- Aulisz, szélcsend, Artemisz haragja
- Iphigeneia „feláldozása”
- trójai háború, 10 éven át folyó harcok
- végül csel: faló (görög áruló, trójai Laokoón tiltakozása)
- neves szereplők (Menelaosz, Agamemnón, Akhilleusz, Patroklosz, Odüsszeusz, Nesztór, Aiasz // Hektór, Párisz, Aineiasz, Laookón)

1. Akhilleusz

- a halandó Péleusz és Thetisz istennő fia
- sebezhetetlensége miatt anyja a Sztüx folyóba mártja, sarkánál fogva
- jóslat: hosszú, de dicstelen vagy rövid, de dicsőséges élet
 - Akhilleusz nélkül nem vehető be Trója
- Thetisz Szkürosz szigetén, Lükomédész udvarában, leányruhában elrejtí
- Odüsszeusz leleplezi (női ajándékok közt egy kard is)
- számos hőstett a háború folyamán
- a harc 10. évében: Agamemnón és Akhilleusz viszálya rabnők miatt (dögvész a görög táborban)
- Akhilleusz sértettsége Briszéisz miatt: visszavonulás a harcból
- Hektór támadása, Patroklosz csele (Akhilleusz fegyverzetében) és halála
- Akhilleusz bosszúja, Hektór megölése és holttestének meggyalázása
- halála: Párisz Apollón segítségével

2. Odüsszeusz (l.: Ulysess)

- Ithaka királya; felesége: Pénélopé, fia: Télemakhosz
- eposzi jelzője: leleményes
- hadbaindulás: örültség színlelése (Palamédész leleplezi)
- a harc során:
 - Palladion megszerzése
 - Akhilleusz fegyverzetének megöröklése
 - a faló csele
- hazajutás (Homérosz: Odüsszeia)
 - Poszeidón haragja miatt 10 éves bolyongás
 - számos kaland (Homérosz: Odüsszeia)